

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA ALMENYS UNA BATALLADA CADA SETMANA

Aquest número 10 cts. per tot Espanya

NUMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR

(Antiga casa I. López Bernagós)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

L'AFER GARIBALDI

—Ja ho veus, Napoleó, com més anem menys valem.

LES SENYORES D'AVUI

—La mà de la nena em demana? Jo que em creia que volia la meua, i fins m'havia tallat els cabells a la moda!

Per causes independents a la nostra voluntat no podem publicar aquesta setmana l'article de l'Angel Samblancat

Contrast

Tots som bons, segons nosaltres mateixos. No hi ha persona, per criminal que sigui, que no es pensi ésser bona. Emperò, la bondat és qualitat que un és el menys indicat per judicar-se-la. I menys encara per a dir-ho; car, no n'hi ha prou en dir-ho i pensar-ho: s'ha de semblar-ho. I per això, el millor és ésser-ne. Tenir el bé per norma, pensar cada vegada que un va a obrar, amb si el resultat d'aquell acte perjudicarà a algú. Si no ho fa, cal que es pensi que no ho és; perquè ningú li tindrà. Dic això, perquè es dona un cas molt greu. Se'm diu que uns treballadors despedits de la "Hispano Suiza", varen anar a pidolar almoïna als treballadors que sortien de "La Maquinista Terrestre y Marítima".

No sé fins a quin punt serà cert això. El que sí sé és que de la "Hispano" n'hi han molts de despedits i en situació molt precària. La gana i la misèria treuen els caps per les cases fent estralls en les famílies.

I mentre això passa als de "La Hispano", els de "La Marítima" fan jornades, no solament de deu hores, sinó que hi han dies que vetllen tota la nit, emportant-se, per consegüent, setmanades que passen de 40 duros.

Ignoren, potser, que en el cas dels seus germans de treball s'hi poden trobar ells algun dia? Els hi vindria gaire bé? Què pensarien dels altres si el cas es donés?

Se'ns dirà que els altres, de trobar-se com ells, també ho farien. No ho nego, perquè és possible. Més encara, és probable. A tant ha arribat la manca de solidaritat i l'enduriment dels cors.

Un té de començar, i el mèrit està en ésser el primer en fer l'obra bona, car repetir-la, si és bo, no ho és tant. Mireu, doncs, treballadors de "La Maquinista", pels vostres companys, que no fareu res més que mirar per vosaltres mateixos. Ja que tots són contra nosaltres, no vulguem convertir-nos en enemics dels nostres germans de treball. Deure nostre és, si no per altruisme, per l'egoisme de si el dia de demà fóssim nosaltres els necessitats.

Què fer? No rebassar els límits de la jornada legal de vuit hores, que tant ens va costar conquistar i tant la desfigurem, perjudicant als altres.

JOSEP ROCHE.

La glòria

La glòria—deia Campaamor—és molt poca cosa. Tot el que s'ha disfrutat, tot el que s'ha posseït, no val res. És abans de la possessió que val. Quan es desitja, quan no es té, quan està lluny. Quan encara és inaccessible, quan el triomf és un somni, és quan es fa cobdiciar. Llavors és bonica la cosa aimada, llavors la virginitat té color de lliri blanc.

Però després, ja no. La cara de dona més bonica, quan ha descansat durant una nit sobre el vostre coixí, al costat vostre, barrejant el vostre al seu alè, ja no interessa. Està desfet l'encant, i el desig, la màgica que anima totes les figures del Paradís que tots tenim en un recó del cor, desapareix, s'esborra com el fum.

I la glòria, com tot, s'estima abans de posseir-la i de fer-la tremolar en els nostres braços. La glòria no pot ésser una excusació al cor insociable de l'home, que mai es veu tip. Quan aconseguim una cosa, sobretot en l'ordre espiritual, aquesta conquesta no és més que un graó que posem per pujar més amunt, per arribar al palau dels somnis eterns. Eterns perquè al capdamunt no arriba ningú. Perquè no hi ha ningú que hagi acabat els entusiasmes i les esperances, ningú que hagi apretat sobre el seu pit a l'"altra", a la que no afriba mai, perquè seria el fi del desig, i el desig és infinit.

DIEGO RAMON.

LA VIDA ARTISTICA A PARIS

Els catalans en el "Salon d'Automne"

L'exposició del "Salon d'Automne" és quelcom de pes per al públic de París. La manifestació de l'activitat artística hivernenca, la més important de tot l'any, pot dir-se que comença l'obertura del clàssic Saló.

Des dels marxants, sempre a la recerca de l'oportunitat, fins als "dilettanti" d'ocasió, tot-hom dona el tomb per la sala: el rite que imposa el "snobisme". Car el "Saló de Tardor" té una autoritat, una reputació de treball seleccionat, segons el codi de l'art...

El fet d'ésser acceptada una obra és que el seu autor té un tremp d'artista, d'artista de debò.

Precisament, baix aquest aspecte un bon nombre de catalans ocupen llocs d'honor. El primer és reservat a en Clarà. El conjunt de les sis escultures d'en Clarà, és el millor amb que compta l'exposició. El Comitè ho ha comprès també així i ha reservat a l'obra del dilect mestre, el que hom pot dir-ne el lloc d'honor de l'exposició. La vigorosa serenitat que ressurde de totes i de cada una de les figures, li ha valgut, com sempre, l'elogi unànim de la crítica.

La crítica també ha remarcat les escultures d'en Fenosa, de l'Enric Quintana i d'en Marius Vives. No podia ésser altrament. En Fenosa és una persona entronitzada al carrer de la Boétie, entre la gent de gust modern. La seva sensibilitat en cisellar una expressió o bé els membres, té facetes noves que mai s'acabaran. Un amic, crític d'art d'un gran quotidian, apropava la coincidència: un bronze d'en Fenosa està plaçat força prop del "pan-

neau" d'en Zak. Es el "pendant"—ens deia. Efectivament, no sé per quin coeficient exacte de precisió artística del gust de les escultures d'en Fenosa, s'acosten tant de les teles de l'Eugeni Zak, una de les més fortes personalitats que exposa en el Saló.

L'Enric Quintana és el refinament que petja per traduir la sensació d'un animament interior que no és sempre ben clar: la psicologia, tan freudiana, de les persones i, sobretot, de les noies de París.

Un magnífic tors d'en Marius Vives, orna una de les entrades del Saló. Els parisencs consideren ja a en Vives com un fruit seu: erro cabdal. Entre les vibracions parisencs en Vives composita, per exemple, les figures i frisos que exposa en el mateix Saló i que parlen empujant amb els gestos. París no ha fet més que agutzar la sòlida personalitat d'en Vives.

I, finalment, hi ha en Gargallo, l'Indiscutible Gargallo, la persona mimada del públic parisenc.

Hi ha, també, altres catalans, altres escultors, més hom sap que no tot ésser vivent és senyalat pel dit d'un Déu.

En la pintura hi han dues sòlides pedres de toc catalanes: en Vidal Saltes i en Salvadó. És una vera llàstima que en Vidal Saltes no hi tingui més que dues teles! Però en Vidal no és soci oficial del Saló i és sols la seva virtut artística que el plaça en el cenacle. Res de tot el Saló no té una semblança, ni d'aprop ni de lluny, amb l'art d'en Vidal. En Vidal i en Zak, ajuntant-hi la Chana Orlof, són les personalitats més sobresortints de l'exposició. En Vidal presenta dues composicions a la vorera d'una construcció que pot qualificar-se segons l'incertada expressió d'un crític d'ací, de base ciclòpica. La fermesa desafia tots els segles. La pintura d'en Vidal no produeix pas una associació d'idees. En el domeny del seu art, no hi ha més que el brollament d'una personalitat, elaborant i disposant materials de construcció sortits exclusivament del contacte amb la realitat viva. És el que jo en dic l'art d'avui.

En Salvadó és la persona que amanyaga el temps del segle i n'espremeix el suc contractori i edificant. Els personatges d'en Salvadó oriden als que els observen. I per arribar al fet, treu la tècnica de la realitat mateixa: la vibració és la seva sola companyia. En Salvadó és una reeixida característica del segle xx.

Per el "clou" català del Saló, no és pas aportat pels artistes catalans. Tots són tan sòlids, que les característiques catalanes en resten secundàries per a semblar només una picantà facetada del seu universalisme. Mes, en el fons, cal felicitar-se'n. Car la Chana Orlof, aquesta bohèmica russa que, fa cinc anys, ens mostrà el seu esperit subtil i la seva inquietud espiritual en una exposició feta a les "Galeries Dalmau" (llavors al carrer de la Portaferrissa), presenta sòls obres catalanes: el rotllós de sandanes, els porrons clàssics, a través el seu prisma universal i universalista. En les composicions de Chana Orlof els porrons no tenen pas la característica d'un signe bocàtic com, als ulls dels profans, tenen aquests excel·lents útils quan els pinta algú que el seu ancestralisme ha fet donar-los-hi la seva estricta i eròtica graficació primera.

Davant la valor universal de l'art i dels artistes, la vista "universal" que del paisatge i de l'esperit català en dona Chana Orlof, porta a la realitat el caràcter ideal que és de desitjar per Catalunya: un ben característic recó del món.

ANTONI PENA.

Xineries

Renoï, els xinesos, si que estan fumuts!, no es poden entendre i fan el tossut; els del Nord es baten amb els que hi ha al Sur i a cada escomesa hi ha ferits a munts i morts a dotzenes i pobles caiguts, cremats per les flames i ofegats pel fum. A Shanghai arriben les tropes d'en Sun Xuang-Fang, que és home de caràcter dur i cabdill acèrrim que mai no és vençut, i tement palissa de la gent que duu a Shanghai tremolen demanant ajut. A Hankow hi entren fermes i resolutes revolucionaris d'aquells que són durs de pelar, i alhora de Canton vinguts, porten més carpanta que un exèrcit rus d'aquells que fa dies allà, a Port-Artur feren del dejuni una altra virtut.

Res, que es veu que a Xina s'és fet un garbuix que no hi ha qui pugui desfer aquell nus, que pots que a Europa li dongui un disgust. A mi que els xinesos es treguin els ulls, cosa és que la sento, prò plorar no puc, car mai, val a dir-ho, foren del meu gust; i demés els pobres es troben tan lluny...

Prò sí que m'alarma que per l'aldarull els xinesos fugin, el que trobo just, de l'horrible lluita que els té a tots retuts, i en altres països cerquin un xoplug. No mereix fixar-s'hi el fet conegut de xinesos pobres, magres, secs i bruts, per les cantonades venent als transeunts quatre ximpleries de papé i bambú?

Com a casa nostra, sempre hi han hagut milers de xinesos dels del cabell curt, prò que porten eua més llarga que un ruc, a mi m'espervera pensar que tots junts poguessin un dia obrir també els ulls i, vulguis no vulguis, dar-nos un ensurt. Que són molt pacífics, mansos, sords i muts els xinesos nostres? Negar-ho no puc; mes, també els autèntics ens semblaven curts i ara ens espanveren de llargs que han sigut.

FLOK.

EL PECAT

Un interessant article de Manuel Bueno, publicat el dia 7 d'aquest mes, a l'"A B C", de Madrid, ens convida a parlar d'una qüestió que ha estat relativament poc meditada, que potser convé plantejar davant dels que serenament estudien els problemes fonamentals d'Espanya, que, al nostre entendre, s'hi relaciona d'una manera essencial.

El senyor Bueno, amb el permís de la censura de la capital, diu que els principis democràtics no poden morir, i que, tant a Itàlia com a Espanya, s'hauran de tornar a implantar un dia o altre; però que per això és necessari que la instrucció pública realitzi una obra de capacitat ciutadana, que permeti conèixer l'ideal i l'opinió del país.

Això d'esperar la solució del problema espanyol de l'extensió de l'escola primària, ha estat el tòpic ingenu d'una pila de generacions i de partits.

Es una fórmula simplista que entra fàcilment pels ulls, que comprèn tothom sense cap esforç, i que aconsegueix la simpatia popular.

Per altr apart és innegable que en el fons ha de tenir una positiva influència en els destins i en el grau de civilització d'un poble, perquè els coneixements que dona la instrucció, posats a les mans de les classes econòmicament inferiors, situen a aquestes a un nivell

EL NOSTRE TRIOMF

El senyor Esteve al seu fill.—I pensar que aquest diari m'ha donat cinquanta set anys de disgustos!

EL DIA 18 DE DESEMBRE

Numero 3.000

de

La Campana de Gràcia

57 anys d'existència

Per a festejar tan senyalada data, sortirà LA CAMPANA DE GRACIA vestida de festa amb un gran

Número extraordinari

Il·lustracions d'en "Picarol", Segrelles, Opisso, Calsina, i reproduccions de famoses làmines aparegudes en la mateixa CAMPANA

Text dels nostres redactors. Col·laboració d'en Santiago Rusiñol, Gabriel Alomar, Josep Burgas, Emili Junoy, Pere Corominas, "Amichatis", Rovira i Virgili, Angel Pestanya, Marius Aguilar, Francesc Madrid, etc.

: 16 planes, algunes d'elles a varies tintes

UN TROS DE PAPER.

Aquet quadro porteu a la escola del pla de palacio si bé l'hegoc terme té alguns tocs que donen a compèndrer que l'autor ha estudiat molt de la escola flamenca.

Los xistes van abundants i bon troball i foren aplaudits. ¡L'última que 's'actors no posessin de la seva ma, tot lo que deien para que la pesa tingues l'exit que era d'espera!

En que se sembla l'home a una mida de quicos? En que té pens. En que se sembla a un tintor a una xiera de zooloclet? En que s'hi suca.

En fi, una còpia dels Comnurs. David veniant de Goliat, Machbet aterrat davant de las aparicions de sas víctimes, Prometeu fet l'últim esclava para fer fegir lo bunter, Betsabé, prenent lo bany, sorprenuda per David, y altres cull, sots quadros dignes de ser vistos.

Epigramas. A la disposició seva... d'hiben tots al rich Mirer, y aixó que may ha tingut disposició para res.

Charada. Ma primera es tois los boscos aostoms téul un loch... La solució s' darà en el número que vé.

NÚMERO 31.

I. LOPEZ, EDITOR. (Barcelona).

DIJENJE 17 DESEMBRE 1865.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ. Carrer Ampu, 28. PUNTS DE SUSCRIPCIÓ. LLIBRERIA ESPANTOLA DE I. LOPEZ, EDITOR.

PREU DE SUSCRIPCIÓ. BARCELONA. Al mas... FORA DE BARCELONA. Trimestre... SURTIRÀ UN COP CADA SEMANA.

UN TROS DE PAPER.

UNTS HOMENS DE BÉ. Entre las cosas que 'm fan fastich hi incluech certs homes de bé.

PERO aquet mateix home recomana molt a sos fills lo respecte a la familia y s'escandalisa de veurer roths pares que no saben criarlos.